

Sadržaj

Prvi deo

Pristup ispitivanju ponašanja potrošača (1)

Ciljevi ispitivanja ponašanja potrošača (2)

Socijalna psihologija ličnosti (8)

⇒ Savremene teorije ličnosti	9
◆ Filosofske pretpostavke problema ličnosti	11
◊ Hegelov filosofski idealizam o problemu ličnosti	11
• Ljudski rad 11	
• Samosvest i sloboda 12	
◊ Štirnerov filosofski individualizam o problemu ličnosti	13
◊ Marx-ove antropološko-filosofske pretpostavke	14
• Ljudska priroda 14	
• Odnos individue i društva 16	
• Teorija otuđenja 16	
* Shvatanje otuđenja sa stanovišta filosofske antropologije 17	
* Socio-ekonomska analiza fenomena otuđenosti 17	
* Marksova koncepcija determinizma 18	
* Rad i sloboda 19	
* Vrednost 19	
◆ Antropološko-filosofske pretpostavke problema ličnosti	20
◊ Filosofija egzistencije Hajdegera i Sartra	21
• Problem egzistencije 21	
• Temporalitet i transcedencija 22	
• Determinizam i sloboda 23	
• Personalna egzistencija 23	
◊ Personalistička filosofija Šelera, Šterna, Berddajeva i Munije	24
• Mesto čoveka u kosmosu 25	
• Suština ličnosti u procesu personalizacije 26	
• Determinisanje individua 29	
• Ličnost i vrednosti 30	
• Odnos ličnosti i društva 31	
◊ Zaključne-filosofsko-antropološke pretpostavke	32
• Filosofske pretpostavke 33	
* Pitanje o suštini čoveka 33	
* Pitanje o načinu postojanja čoveka 33	
* Pitanje ljudske egzistencije 34	
* Problem determinizma i slobode 35	
* Etičko-vrednosni aspekti 35	
* Antropološke dimenzije ličnosti 35	

* Problem definisanja ličnosti	36
* Ličnost kao potrošač	38
* Ličnost kao preduzetnik	39
* Ličnost kao menidžer	40
* Ličnost kao marketer	41
* Zaključak o ličnosti na tržištu	43
⇒ Naučni rezultati istraživanja problema ličnosti	45
◆ Autorski rezultati istraživanja ličnosti	48
◊ Frojdova psihanalitička teorija ličnosti	48
• Frojdova psihanalitička teorija strukture ličnosti	49
• Frojdova psihanalitička teorija instinkata u dinamici ličnosti	52
• Frojdova psihanalitička teorija napetosti u razvoju ličnosti	52
• Frojdove postavke o nesvesnim mehanizmima odbrane	54
◊ Olportova humanistička psihološka teorija ličnosti	54
◊ Adlerova sociološka teorija ličnosti	57
◊ Fromova kulturološko-psihološka teorija ličnosti	58
◊ Levin-Marfi-Andel-ova teorija osobenosti ličnosti	63
◊ Pavlovijeva teorija učenja i uslovljavanje	66
◊ Jungova teorija ličnosti	70
◊ Neoforddijanska teorija ličnosti	71
◊ Olport-Katelova teorija osobina ličnosti	72
◊ Teorija karakteristika ličnosti	73
◊ Srpske teorije ličnosti	73
• Etnopsihološka teorija Jovana Cvijića	73
• Karakterologija Jugoslovena Vladimira Dvornikovića	75
• Filozofija Branislava Petronijevića	76
• Svetosavije Nikolaja Velimorovića	78
◆ Etičko-moralne norme, vrednosne orientacije, motivi, motivacija i kulturno-civilizacijska pitanja čovekove ličnost	79
◆ Testovi ličnosti	80

Struktura, dinamika i razvoj ličnosti (81)

⇒ Struktura ličnosti	81
◆ Ličnost kao organizacija osobina	83
◆ Faktorska analiza ličnosti	84
◆ Temperament i osobine ličnosti	85
◆ Karakterne crte strukture ličnosti	88
◆ Sposobnosti kao osobine ličnosti	90
◆ Telesne karakteristike kao osobine ličnosti	93
⇒ Dinamika ličnosti	93
◆ Motivi i motivacija	93
◆ Teorije o ljudskim potrebama u odnosu na opštu teoriju sistema	95
◆ Opšta teorija ljudskih potreba	99

⇒ Razvoj ličnosti	100
◆ Fiziološki faktori razvoja ličnosti	101
◆ Socijalizacija i činioći socijalizacije ličnosti	102
◆ Konflikti u motivacijskom kompleksu ličnosti	106

Drugi deo

Osnovne psihičke funkcije ličnosti (108)

Kognitivne psihičke funkcije (110)

⇒ Pamćenje	114
◆ Proces učenja i upamćivanja	117
◊ Učenje potrošača	117
◊ Postupci učenja	123
◆ Proces oživljavanja upamćenog	127
◊ Kratkotrajno i dugotrajno pamćenje	128
◊ Biološke osnove pamćenja	131
◆ Zaboravljanje i poremećaji pamćenja	131
⇒ Opažanje – percepcija	133
◆ Čula opažanja i izloženost potrošača uticajima	136
◊ Čula opažanja i izlaganje potrošača spoljnim uticajima	136
• Selektivno izlaganje potrošača 136	
• Selektivna pažnja potrošača 136	
• Čula opažanja i razvijanje pažnje potrošača 138	
◊ Opažanje prostora i pojava i razumevanje sadržaja poruka	140
• Opažanje prostora i pojava 140	
• Principi razumevanja poruke 141	
• Geštalt faktori koji utiču na proces razumevanja 141	
• Stimulanski koji pojačavaju pamćenje 143	
• Geštalt-fenomen 144	
• Geštalt-iluzija 145	
• Geštalt – kvaliteta 147	
◊ Opažanje i osećanje	147
⇒ Mišljenje	148
◆ Procesi logičkog mišljenja	151
◆ Primitivno ili konkretno mišljenje	152
◆ Oblici mišljenja	153
◆ Misao i operacije mišljenja	155
◆ Spontano mišljenje – asocijacije	157
◆ Simbolički misliti i govoriti	158

⇒ Inteligencija	161
◆ Objasnjenje kategorijalnog sistema u vezi s inteligencijom	161
◆ Objasnjenje pojma inteligencija	162
◆ Sastav i poreklo inteligencije	163
◆ Količnik inteligencije i sposobnost rešavanja zadataka	164

Konativne psihičke funkcije (166)

⇒ Nagoni i motivacija	168
◆ Determinisanje pojmova	168
◆ Klasifikacija nagona	170
◆ Konflikti i prepreke u motivaciji	171
◊ Konflikti	171
◊ Barijere	172
◊ Frustracije	174
◆ Psihopatologija nagona	174
⇒ Osećanja	176
◆ Definisanje osećanja (emocije)	176
◆ Raspoloženje i osećanja	176
◆ Otkrivena emocija	177
◆ Psihopatogene emocije	178
◊ Strah kao oblik arhajske emocije	178
◊ Agresija kao oblik negativne emocije	179
◊ Oblici kvantitativnih poremećaja emocije	180
◆ Ljubav kao oblik prijatne emocije	180
⇒ Volja	181
◆ Problemi kod definisanja volje	182
◆ Poreklo i priroda volje	182
◆ Poremećena volja	185

Emocionalne psihičke funkcije (188)

⇒ Opšte karakteristike emocionalnih psihičkih procesa	188
⇒ Specifičnosti procesa emocionalne inteligencije	190

Energetske psihičke funkcije (194)

⇒ Svesno i nesvesno	194
◆ Budnost – svest, svesnost i samosvest	194
◆ Individualno i kolektivno nesvesno	196
◆ Kvalitativni poremećaji svesti	197
⇒ Pažnja	198

◆ Svest i pažnja	198
◆ Vrste i svojstva pažnje	199
◆ Psihopatologija pažnje	199
Treći deo	
Ponašanje ličnosti (201)	
Stavovi (202)	
⇒ Pojam i priroda socijalnih stavova	202
◆ Definisanje pojma stav	202
◆ Dimenzije ljudskih stavova	204
◊ Objasnjenje komponenti i funkcija stavova	204
• Psihogeno objasnjenje porekla stava 204	
• ABC model objasnjenja stavova 205	
• Pojmovi srodnji pojmu stav 206	
• Vrste stavova 207	
• Funkcije stavova 208	
• Karakteristike stavova 209	
• Elementi stavova 209	
◊ Struktura stavova	210
• Liberalnost – konzervativnost 211	
• Religioznost – areligioznost 211	
• Humanizam – nehumanizam 212	
• Osnovne orientacije kao izvorišta socijalnih stavova 212	
• Antidemokratska orientacija 212	
• Etnocentrizam 213	
• Politički konzervativizam 214	
• Autoritarne ličnosti 214	
• Ljubav prema moći želja da se stekne slava 217	
⇒ Delovanje i funkcija ljudskih stavova	217
⇒ Formiranje stavova kod ljudi	219
◆ Uticaj informiranosti i znanja na stavove pojedinaca	221
◊ Ograničenost znanja individuee	223
◊ Delovanje autoriteta	223
◊ Lični ciljevi, interesi i motivi	223
◆ Uticaj aktuelne motivacije na stavove pojedinca	224
◆ Uticaj trajnih karakteristika ličnosti na stavove	224
⇒ Istraživanje i ispitivanje stavova	225
⇒ Menjanje stavova pojedinaca u skladu sa grupom	226
◆ Zavisnost od karakteristika stavova	226
◆ Zavisnost od karakteristike i motiva ličnosti	227
◆ Zavisnost pojedinaca od referentne grupe	227
⇒ Povezanost uverenja i stavova ljudi sa ponašanjem	228

◆ Hajderova teorija balansa	228
◆ Festingerova teorija kognitivne disonancije	229
◆ Katz-stoutlandova funkcionalna teorija	231
◆ Rosenbergova teorija očekivane vrednosti	233
◆ Fischbeinov mnogostruki model	234
⇒ Povezanost stava i ponašanja	234
⇒ Specifični faktori koji utiču na formiranje, učvršćivanje i menjanje stavova	240
◆ Specifični faktori u vezi sa referentnom grupom	240
◆ Specifični faktori u vezi sa komunikacijskom situacijom	241
◆ Specifični faktori u vezi sa sadržajem komunikacije	242
◊ Ocena važnosti stavova za lične ciljeve	243
◊ Stepen promena za koji se zalaže	243
◊ Postupak izazivanja emocije straha	243
◊ Specifični faktori organizacije komunikacije	245
◊ Tehnika rasporeda argumenata	245
◊ Izvođenje ili neizvođenje zaključaka	246
◊ Specifični faktori karakteristikama komunikatora	247
• Poverenje u komunikatora 247	
• Privlačnost i status komunikatora 247	
◆ Uticaj masovnih sredstava komunikacija	248
◊ Mišljenje o efektu sredstava komunikacije	248
◊ Način delovanja	248
◊ Delovanje pojedinih vrsta sredstava komunikacija	248
◆ Suština, principi i tehnika persuazivne komunikacije	248
⇒ Održavanje stavova i otpori prema menjanju	248
◆ Faktori koji doprinose otpornosti prema menjanju stavova	251
◆ Načini sticanja otpornosti na promenu stavova	252
◊ Povezivanje s izvorima koje cenimo	253
◊ Mekgvajerova inokulaciona teorija	254
◊ Ozgud-Tanenbaumova teorija kongruencije	254
Predrasude (256)	
⇒ Pojam i karakteristike predrasuda	256
◆ Nacionalizam	258
◊ Psihološki sadržaji nacionalizma	258
◊ Oblici nacionalne vezanosti	260
◊ Uslovi javljanja i širenja nacionalizma	261
◊ Izvori snage nacionalne vezanosti	262
◆ Etičke stereotipije	263
◊ Ispitivanje etičkih stereotipija	264
◊ Peristencija i menjanje stereotipije	267
⇒ Teorije o ljudskim predrasudama	267

◆ Teorija opravdane reputacije	268
◆ Fenomenološke teorije	268
◆ Psihodinamičke teorije	268
◆ Situacione teorije	270
◆ Kulturološke teorije	270
◆ Društveno-istorijske teorije	270
◆ Dvostruka funkcionalnost predrasuda	271
⇒ Procesi uklanjanja predrasuda	272

Motivi i motivacija (274)

⇒ Značaj motiva i motivacije u procesu ponašanja i odlučivanja ljudi	274
◆ Determinisanje motiva koji utiču na odlučivanje potrošača o kupovini	274
◆ Determinisanje motivacije koja utiče na ponašanje potrošača	278
⇒ Autorske teorije motivacije potrošača	281
◆ Maslovleva teorija hijerarhije	281
◆ Alderferova trofaktorska teorija motiva	284
◆ Mekguarova teorija psiholoških motiva	284
◆ Motivacione teorije očekivanja	284
◆ Hercbergerova dvofaktorska teorija motivacije	284
◆ Meklelandova teorija naučenih potreba	285
◆ Teorije sa srednjim dometom	285
⇒ Odnos između potreba i motiva potrošača	285
◆ Vrste i klasifikacija potroba potrošača	285
◆ Međuzavisnost potreba – želja – problema – zahteva – očekivanja – konflikata – motiva	
◊ Odnos između potreba i želja	287
◊ Odnos između potreba i problema potrošača	288
◊ Odnos između potreba i zahteva potrošača	291
◊ Odnos između potreba i očekivanja potrošača	292
◊ Satisfakcija potrošača	293

Ponašanje (akcija) potrošača (300)

⇒ Ponašanje potrošača	300
◆ Utvrđivanje profila potrošača	300
◆ Oblici ponašanja potrošača	302
⇒ Opšta klasifikacija ljudi kao potrošača	303
⇒ Determinisanje faktora koji utiču na ponašanje ljudi	306
◆ Opšti faktori koji utiču na ponašanje potrošača i preduzeća na tržištu	306
◆ Analitički faktori koji utiču na ponašanje potrošača	306
⇒ Oblici ponašanja potrošača u procesu odlučivanja	311

◆ Uobičajeno ponašanje potrošača ili odlučivanje iz navike	311
◆ Rutinsko (neangažovano) ponašanje potrošača u procesu odlučivanja o kupovini	316
◆ Afektivno ponašanje potrošača	318
◆ Neplanirane kupovine	319
Literatura	322